

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Vita Et Honestate Canonicorum, Et Aliorum
Ecclesiasticorum Speculum**

Langhe-Cruys, Johan

Duaci, 1587

De concordia seruanda. cap.xxxv.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63733)

nostri credendi sunt omnes homines, naturæ nostræ
 cut dixi) participes. Proinde sicut nos proximos nos
 diligimus, quando ad mores bonos, & æternam vitam
 consequendam, sicut nobis, eorum salutem consulimus
 quando nos in eorum peccatis, ac periculis cogitamus
 & sicut nobis subueniri optaremus, ita eis subuenimus
 aut si facultas defuerit, voluntatem subuenienti
 mus. Quapropter, charissime, tota dilectione largi
 bonum quod tibi fieri vis, velis & proximo. Illi
 plus, quam se, diligunt Deum, qui pro eius amore
 ad tempus salutem non parant, se ipsos tribulationibus
 ac periculis tradunt, nudari facultatibus propriis, pro
 suæ extorres fieri, parentibus, & vxoribus, ac filiis
 nuntiare parati sunt, & (vt totum dicam) ipsam vitam
 corporis non solum non refugiunt, sed etiam vitam
 accipiunt, ambientes à corporis sui vita magis quam à
 Deo vitam suam discedere.

D. verò Bernardus docet quibus gradibus amoris
 veram charitatem ascendatur. In primis, ait, diligit
 ipsum homo propter se, caro quippe est, & carum
 vult propter se. Cumque se videt per se non posse
 stare, Deum quasi necessarium incipit per fidem
 rere, & diligere. Diligit itaque in secundo gradu
 sed propter se, non propter Deum. At verò cum per
 coeperit occasione propriæ necessitatis colere, & in
 quentare cogitando, legendo, orando, obediendo
 dam huiusmodi familiaritate paulatim, sensimque
 innotescit, consequenter & dulcescit, & sic gustus
 suavis est Dominus, transit ad tertium gradum, nunc
 gat Deum non iam propter se, sed propter ipsum.

De concordia seruanda. CAP. XXXI

CAETERVM quia D. Augustinus amicitiam
 pacem, & diligendam concordiam inquit
 propterea quod generent charitatem, de istis
 dicere nunc instituimus. Nam illa cum primis
 personis ecclesiasticis, & præsertim Canonicis
 que Capitulis sunt necessaria. Denim Cyprianus
 cificos, & concordēs, atque vnanimēs esse in
 Deum præcepisse asserit, & quales ille nos fecit

Qui plus Deū
 quam se dili-
 git.

in tract. de
 diligen. Deo.
 Quibus gradi-
 bus ad veram
 charitatē ascē-
 datur.

in serm. 57. in
 append. de di-
 uerf.
 Canonicis co-
 vniūque Capi-
 tulus pax et cō-
 cordia sunt ne-
 cessaria.
 in serm. de o-
 ratio. dominis.

tae secunda, tales vult renatos perseverare, vt qui filij
 Dei esse coepimus, in Dei pace maneamus; & quibus
 spiritus vnus est, vnus sit & animus, & sensus: sic nec sa-
 crificium Deus recipit^a, Dissidentem ab altari reuer-
 tem prius fratri reconciliari iubet, vt pacificis precibus
 & Deus possit esse pacatus. Sacrificium Deo maius est
 pax nostra, & fraterna concordia, & de vnitae Patris,
 & Filij, & Spiritus sancti plebs adunata. Neque enim in
 sacrificijs, quae Abel, & Caim primi obtulerunt^b, mu-
 nera coram Deo, sed corda intuebatur, vt ille placeret
 in munere, qui placebat in corde. Abel pacificus, & iu-
 stus Deo sacrificat, innocenter, docuit & ceteros,
 quando ad altare munus offerunt, sic venire cum timore
 Dei, cum simplici corde, cum lege iustitiae, cum concor-
 dia pace. Merito ille dum in sacrificio Dei talis esset,
 postmodum sacrificium Deo factus est, vt martyrium
 prius ostendens, initiaret & sanguinis sui gloria do-
 minicam passionem, qui & iustitiam habuerat, & pacem.
 Tales denique a Domino coronantur: tales in die iudicij
 cum Domino vindicabuntur. Ceterum discordans, &
 dissidens, & pacem cum fratribus non habens, secundum
 quod^c Apostolus, & sancta Scriptura testatur, nec si
 pro nomine Christi occisus fuerit, crimen dissensionis
 poterit euadere, quia, sicut scriptum est^d, qui fratrem suum
 odit homicida est, nec ad regnum coelorum peruenit, vt
 cum Deo viuat homicida. Non potest esse cum Chri-
 sto, qui imitator Iudae maluit esse, quam Christi. Quale
 delictum est, quod nec baptismo sanguinis potest ablu-
 i? quare crimen est, quod martyrio non potest expiari?
 Et idem Cyprianus alibi^e; In domo Dei, inquit, in
 Ecclesia Christi vnanimis habitant, concordantes, & sim-
 plices perseverant. Hec est in Ecclesia noscenda simpli-
 citas, haec charitas obtinenda, vt columbas dilectio fra-
 ternitatis imitetur, vt mansuetudo, & lenitas agnis, &
 robur aequetur. Quid facit in pectore Christiano lupo-
 rum feritas? canum rabies? & venenum serpentum? &
 contra leuitia bestiarum? Gratulandum est, cum tales
 de Ecclesia separantur, ne colubas, ne oves Christi saua
 sua, & venenata contagione praedentur. Cohærere, &
 coniungi non potest amaritudo cum dulcedine, caligo
 cum

a Matth. 5.

Concordia fra-
 terna magnum
 sacrificium est
 Deo gratum.
 b Genes. 4.

Abel primus
martyr.

c 1. Ioan. 3.

d 1. Ioan. 3.

e in tract. de
 simplicit. Prae-
 lat.
 In Ecclesia vo-
 nan. mes. l. ab-
 tant, & concor-
 des perseverant.

cum lumine; pugna cum pace; cum fecunditate sterilitas; cum fontibus siccitas; cum tranquillitate tempestas. Dominus cum discipulis suis vnanimitatem suadet, & pacem. Dico, inquit, vobis, quoniam si duobus vobis conuenerit in terra, de omni re, quamcumque petieritis, contingeret vobis à patre meo, qui in cœlis est. Vbi cumq; fuerint duo, aut tres collecti in nomine meo, ego cum eis sum; ostendens non multitudinem, sed vnitatem deprecantium plurimum tribui. Si duobus conuenerit in terra, vnanimitatem proposuit, concordiam pacis ante præmisit, vt concordiam nobis, fideliter, & firmiter docuit. Quando ergo in preceptis suis ponit, & dicit: Vbi fuerint duo, aut tres collecti in nomine meo, ego cum eis sum, non hominem Ecclesia diuidit, qui instituit, & fecit Ecclesiam, sed improbrans discordiam perfidis, & fidelibus prout la voce commendans, ostendit magis esse se cum duobus, aut tribus vnanimenter orantibus, quam cum discor-
Plus à Deo im-
petratur pauco-
rum concordie
prece, quam
multorum dis-
cordie.
c Mar. ix. cap.
d Matth. 5.
• Genes. 4.
Discordia ex-
piabilis non est,
nec passione
purgatur.
f Ioan. 14.
Non potest esse
martyr, qui non
venit charita-
tem.
g 1. Cor. 13.

bus plurimis; plusque impetrari posse paucorum concordie prece, quam discordie oratione multorum. Cum orandi legem daret, addidit, dicens: Cum sitis ad orationem, remittite, siquid habetis aduersus quem, vt & Pater vester, qui in cœlis est, remittat vobis peccata. Et ad sacrificium cum dissensione venientem, reuocat ab altari, & iubet prius concordare cum fratre, & tunc cum pace redeuntem Domino muneri offerre; quia nec ad Caim munera respexit Deus. Nec enim habere pacatū Deum poterat, qui cum fratre per zeli discordiā non habebat. Quam sibi igitur pacem promittunt inimici fratrum? Quæ sacrificia ecclesie credūt æmuli sacerdotū? Tales etiāsi occisi in conspectu nominis fuerint, macula ista nec sanguine abluitur. Inexpiabilis, & grauis culpa discordie nec potest purgatur. Pacem nobis Christus dedit, concordiam vnanimes esse præcepit, dilectionis, & charitatis bene incorrupta, atque inuiolata seruari mandauit. Exhibere se non potest martyrem, qui fraternam non tenuit charitatem. Docet hoc & contestatur Paulus Apostolus, dicens: Etsi habuero fidem, ita vt montes transferam, charitatem autem non habeam, nihil sum: Etsi inquit

paperum distribuero omnia mea: etsi tradidero corpus meum, vt ardeam; charitatem autem non habeam, nihil proficio. Charitas nunquam excidit. Nunquam, inquit, charitas excidit. Hæc enim semper in regno erit; hæc in æternum, fraternitatis sibi coherente vnitate, durabit. Ad regnum cœlorum nō potest peruenire discordia, nec ad præmia Christi, qui dixit: Hoc est mandatum meum, vt diligatis inuicem, quemadmodum dilexi vos. Beati Ioannis Apostoli vox est: Deus dilectio est, & qui in dilectione manet, manet in Deo, & Deus in illo manet. Cum Deo manere non possunt, qui esse in Ecclesia Dei vñanimes noluerunt, ardeant licet flammæ, & ignibus traditi, vel obiecti bestiis animas suas pœnant, non erit illa fidei corona, sed pœna perfidiæ, nec gloriæ virtutis, exitus gloriosus, sed desperationis infernus. Occidi talis potest, coronari non potest. Sic se Christianum esse profitetur, quomodo & Christum diaboli sepe mentitur. Monet nos Spiritus sanctus, & dicit: Quis est homo, qui vult vitam, & amat dies optime? Contine linguam tuam à malo, & labia tua, ne loquantur inuidiose. Declina à malo, & fac bonum; quare pacem, & sequere eam. Pax quærere debet, & sequi. Pax: à dissensionis malo continere linguam suam debet, qui nouit, & diligit vinculum charitatis. Inter sua diuina madata, & magisteria salutaria passioni iam proximus Dominus addidit, dicens: Pacem dimitto vobis, pacem meam do vobis. Hanc nobis hereditatem dedit, dona omnia suæ pollicitationis, & præmia in pacis obseruatione promissit. Si cohæredes Christi sumus, in Christi pace maneamus. Si filij Dei sumus, pacifici esse debemus. Beati, inquit, pacifici, quoniam ipsi filij Dei vocabuntur. Pacificos oportet esse Dei filios, corde mites, sermone simplices, affectione concordēs, fideliter cū vñanimitatis nexibus coherentes.

Hæc pertinet illud D. Augustini: Felices pacifici, quoniam filij Dei vocabuntur. En filius Dei esse incipit, qui pacis esse cœpit: Non vult filius dici Dei, qui pacificus non fuerit inueniri: negat sibi Patrem Deū, qui hæres pacis nequiuert. Seuerum sensurus est Deum, quem sibi blandumq; dedignatus est patrē. Gaudeamus

Y iij

hoc no-

*Discordia ad
regnum cœlorū
non peruenit.
a Ioan. 15.
b 1. Ioan. 4.*

c Psal. 35.

*Charitatē dili-
gēs à dissensio-
ne linguā con-
tinere debet.
d Ioan. 14.*

*c Matth. 5.
Dei filij quales
esse debeant.*

*f in form. 57.
in append. de
diuers.*

hoc nomine, quasi filij, & hæredes Dei, coheredes Christi. Quanta est huius pacis retributio, hæredem possidere cum Christo, substantiam patris habere cum filio; cœleste regnum participare cum Domino; & consortium perpetuitatis admitti cum Domino! Quis sit hec prauitas morum, inuidere melioribus, atque sordidioribus inharere, adoptati victoriam perire, & nolle hæreditatem cœlestium possidere. Scripsit in Ecclesiastico^a: In tribus placitum est spiritui meo: sunt probata coram Deo, & hominibus: Concordia fratrum, & amor proximorum; & vir & mulier contenti sibi. Concordia ergo fratrum voluntas Dei, iucunditas Christi, perfectio sanctitatis, iustitiamque materia doctrinæ, morum custodia, atque in rebus ambiguis laudabilis disciplina, pax, suffragium precum, & applicationum, facilis atque impetrabilis; quia cœlestium omnium competens est plenitudo, sicut scriptum est in Apostolo^b: Pax conuentionis amabilem benedicit in fratribus, quæ charitatis indicat testimoniū: ergo dilectionis mater est, concordie vinculum, pacis mentis indicium manifestum; quia sibi exigere debet quod velit, Quicquid vult erit petat, & quicquid velit, sumat.

Pax præceptis regalibus conseruanda est, Dominus Christo dicente^c: Pacem meam do vobis, pacem meam relinquo vobis. Qui discipulus Christi est, Christi præcepta seruat; seruare mandatum, est pacem in omnibus custodire. Nam diuidere vnitatem, non est magistri sequi, sed eius mādātum calcare. Sequi enim Christus est habere pacem; & non sequi quod pacis est, habere in magistro ex parte quod diligas, & non quod damnes. Plantare pacem radicatus, Dei est; eradicare penitus, inimici. Amor fratris ex Deo est; odium ex diabolo; propter quod damnanda sunt odia, quia scriptum est^d: Qui oderit fratrem suum, homicida est. Amicus est pax, & diligenda concordia. Ista sunt, quæ generant vnitatem. Et scitis sanctum Apostolum dicere^e: Deus charitas est. Sine Deo ergo est, qui non habet vnitatem. Dilectio ergo omnibus votis, ac desiderijs prelectenda est: custodienda omnibus viribus pax est.

^a cap. 16.

Concordia fratrum probata est coram Deo, & hominibus.

^b Coloss. 3.

Pax mater est dilectionis, & concordie vinculum.

^c Ioan. 14.

Amor fratris ex Deo est: odium ex diabolo.

^d 1. Ioan. 3.

Pax, & concordia generant charitatem.

^e 1. Ioan. 4.

nam Deus semper in pace est. Pax plebis, gloria sacerdotis, & parentum lætitia, perfecta charitas filiorum. Summum est, quod debet admonere; plebis est audire quod admonet: Quicquid non licet, pastoris est prohibere ne fiat, gregis est audire, ut faciat. Vtraque conueniens, & vniuersa saluata sunt: nec Deus inuenit in plebe quod puniat, nec sacerdos potest habere quod doceat. Seruamus itaque mandata, quæ vitæ sunt, teneat se profunde pacis nexibus colligata fraternitas, & salutari vinculo charitatis mutua se dilectione constringat. Procul contentiones, procul lites, & odia, procul maledicta mittantur: & quia laqueus mortis est lingua, susurro, ac bilisquis parcat animæ suæ, ne in supplicium suum vincula sibi mortis adducat.

Lingua laqueus est mortis.

a Hom. 9. in cap. 5. Math.

b lib. 2. cap. 6.

In charitate summa totius fidei nostræ consistit, in multis vtriusque ordinis non regnare conuinceretur. Expressissime namque apostolus Ioannes ait, quod Deus charitas est, & qui manet in charitate in Deo manet, & Deus in eo.

c 1. Ioan. 4.

d Luc. 2.

Sicut enim ignis, ut D. Chrysostomus inquit^a, de modica scintilla magnum conflat incendium: ita & sermo malus de leui occasione magnam succendit inimicitiam. Cohibe ergo linguam tuam à malo sermone, & labia tua ne loquantur dolum. Illius autem labia dolum loquuntur, qui pacem portat in labiis, & malitiā seruat in corde. Si ergo Christianus es, aut quod loqueris hoc cogita; aut quod cogitas hoc loquere. Patres verò in concilio Parisiensi^b magnum in utroque ordine, clericali videlicet, & laicali declarabāt periculum esse, quod charitas, quæ Deus est, ac decus Christianitatis, & in qua summa totius fidei nostræ consistit, in multis vtriusque ordinis non regnare conuinceretur. Expressissime namque apostolus Ioannes ait^c, quod Deus charitas est, & qui manet in charitate in Deo manet, & Deus in eo. Perpendat quisque si in charitate manet, Deum manere in se. Si charitatem non habet, non Deum, sed hostem animæ suæ habitare in se: Cum charitate quippe cuncta bona; sine charitate verò nulla haberi possunt. Neque rectum dignè angelicum hymnum charitate carēs Dominus decantare valet; quia non est bonæ voluntatis. Definitio quippe charitatis est, ut Doctores nostri tradunt, bona voluntas. Ergo quicumque bonam voluntatem non habet, charitatem non habere comprobatur. Et ubi pacem, quæ Christus est, quia bonæ voluntatis non est, habere non meretur. Gloria, inquit^d, multitudo

Y iij

coelestis

coelestis exercitus in excelsis Deo, & in terra pax hominibus bonae voluntatis. Miserabiliter plane decipiuntur plerique, qui sine charitate, aut Deo in hac mortalitate placere, aut ad eum sine illa se putant peruenire. Vnde si nobis charitas non est, sed odium & inuidia, & contentio, & discordia, & simulatio, & luxuria, & cetera regnant, quae omnia à Christianitatis proposito absterrent, mirum non est, si animaduersiones diuinae maiori exteriorumque diuersissimis modis feriant, & totum inimicorum aduersum nos commoucant. Ita dem, ut Theophylactus inquit^a, radix omnium malorum est ipsa charitatis restrictio. Hinc enim est, quod alteri non reconciliatur; alter alterum non diligit, nulla ergo alium tangatur miseratione. Quod & Christus dixit^b: Quando abundabit iniquitas, restringetur charitas. Porro natura nos inter nos ipsa coeque ac reliqua animalia. Quapropter si pacem, quietem, & tranquillè ducere volumus, pacis, & tranquillitatis amatorem diligamus, & timeamus, eiusque preceptis colla humiliter submittamus. Hi autem, quorum nobis fulciuntur, dignum est, ut vinculo caritatis connectantur, ne alterutro iniuriam, aut dehonorem contra fas meditentur, ne desides, & dolosi uiuent existant, ne forte qui dolosi sunt incidant in malum.

^a in epist. ad Rom. cap. 1.
Charitatis restrictio, radix omnium malorum est
^b Matth. 24.

^c Psal. 27.

^d Psal. 27.

Quomodo renouari concordia & charitas debeat

CAP. XXXVI.

^e Hom. 40.
lib. quinquages.
Homil.

D Verò Augustinus de fraterna concordia & consensionis relaxatione sermonem faciens inquit, vita ista mortalis, & fragilis, quae tot terrenas tentationes periclitatur, & orat ne temptetur, non potest esse in quouis iusto sine quibusdamque peccatis; vnum est remedium per quod